

PRESES APSKATS

Sagatavoja:
Uzziņu un informācijas centrs
Latvijas Nacionālā bibliotēka

28.02.2025

Ilggadējam Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktoram Andrim Vilkam aizejot mūžībā, dziļās skumjās par zaudējumu pievienojam presē publicētās sēru ziņas.

Preses apskatā:

Limbažu vidusskolas bibliotēka dāvanā saņem mēbeles; Latvijas Avīzes rubrikā "Izbaudīt kultūru" citēta Ventspils Galvenās bibliotēkas vadītāja Astra Pumpura; Valmieras integrētās bibliotēkas aktualitātes; Meklē vadītāju Valkas novada Centrālajai bibliotēkai; Saldus pagasta bibliotēka iekārtojas kultūras nama foajē; u.c. bibliotēku aktualitātes.

Žurnāla "Ir" 27. februāra numurā informācija par izstādi "Tiesības uz bibliotēku". Rakstā "Stipro meiteņu stāsti" lasiet par lasīšanas veicināšanu ģimenēm ar bērniem. Žurnāls pieejams LNB Periodikas lasītavā.

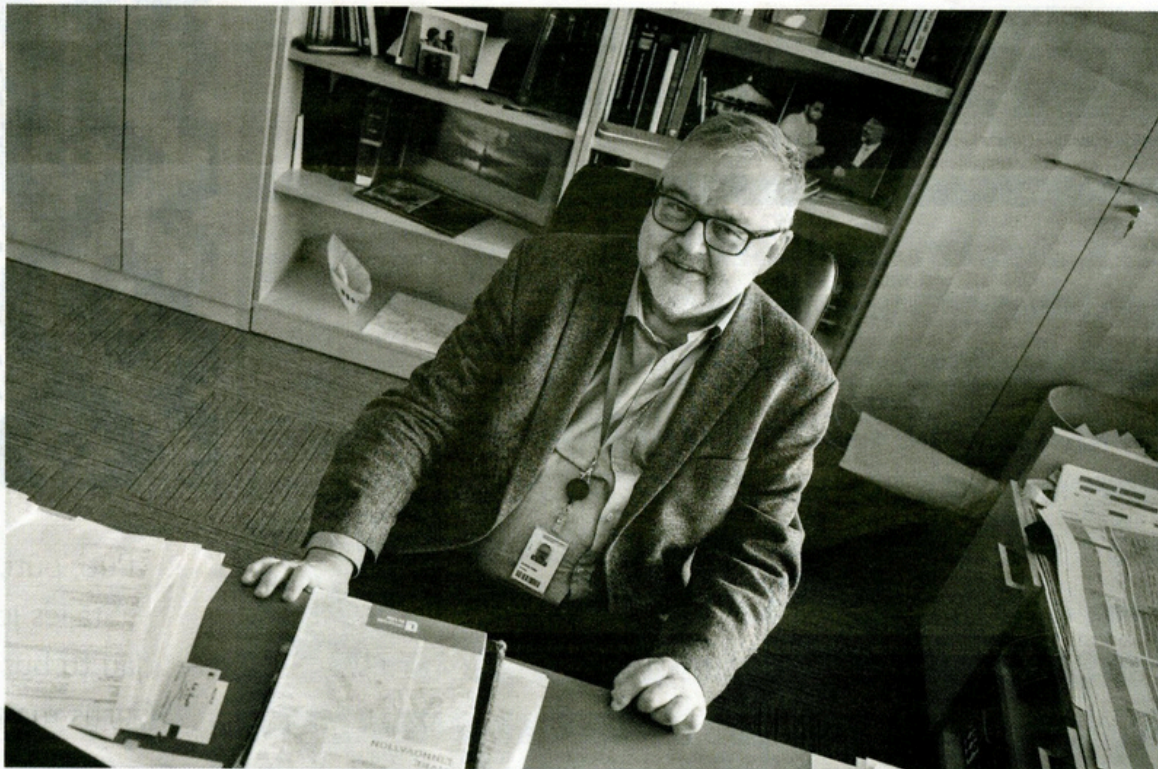
Preses apskatā iekļauti raksti no Latvijas centrālajiem un reģionālajiem laikrakstiem.

Drosmīgs, bet ne pārgalvīgs

2025. gada 26. februārī mūžībā aizgājis Andris Vilks

KATRAM mūžam pienākums. Tā dzīve ir iekārtota. Šoreiz kārta pienākusi mūsu draugam, kolēģim, bibliotēku darbiniekam, zinātniekam, erudītam kultūras un dzīves pazinējam, kompetentam sporta cienītājam, karstam Latvijas patriotam, krietnam vīram Andrim Vilkam.

Plašākā sabiedrībā pazīstams kā ilggadējais Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors Andris Vilks, visu savu profesionālo darba mūžu pavadījis vienā darbavietā. Turpat strādāja arī viņa kundze, jau bibliotēku studiju laikā noskatītā kursa biedrene Aira. No 1978. gada Andris sāka strādāt par vecāko bibliotekāru Viļa Lāča Latvijas PSR valsts bibliotēkas Reto grāmatu un rokrakstu nodaļā, pēc tam kļuva par nodaļas vadītāju, no 1989. gada – par visas bibliotēkas direktoru. Līdz pat 2024. gadam. Bibliotēka bija viņa dzīve, lielais mērķis un, iespējams, sūtība. Lai gan Andrim bijusi vēlme arī zinātnē paveikt vairāk, tomēr privātās sarunās viņš atzinis, ka neuzrakstīta disertācija palikusi Gaismas pils būvniecības organizēšanas darbos. Ēka, kas tagad ir viena no pašām ievērojamākajām mūsu atjaunotās valsts laikā uzbūvētajām, redzama kā Rīgas raksturelements ārzemju attēlos, gan arī – kas ir svarīgākais – kļuvusi par simbolu un lepnumu pašu cilvēkiem. Tās būvniecība vienmēr paliks kā Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktora Andra Vilka paveiktais liel-

▲ **ANDRIM VILKAM** (16.05.1957.–27.02.2025.) nepatika birokrātija, un viņš centās priekšplānā izvirzīt jautājuma būtību, bet tajā pašā laikā nekad nenoledza valsts pārvaldes darbinieku paveikto.

FOTO - KRISTAPS KALINS, DIENAS MEDIJI

darbs.

Ir skaidrs, ka Gaismas pils ir Latvijas rota, taču Andris Vilks labi saprata, ka ēkai jābūt arī saturam. Viņš dziļi izprata bibliotēku darbu, bibliotēku lomu, īpaši mūsdie-

nu strauji mainīgajos apstākļos. Būdam starptautiski nozīmīgs bibliotēku organizāciju darbinieks, viņš redzēja un paredzēja nozares attīstību, attīstīja kontaktus, konsekventi veicināja jaunu

ieceru iedzīvināšanu. Darbošanās daudzos vēlētos pasaules bibliotēku organizāciju amatos uzskatāmi apliecina to, ka ar Andra domām rēķinājās ne tikai Latvijā, bet arī ārpus mūsu robežām.

Bibliotēka bija viņa dzīve, lielais mērķis un, iespējams, sūtība

dusskolas. Tam visam cauri vijās draudzība un cieņa pret cilvēkiem neatkarīgi no viņu izcelsmes vai sociālā statusa. Īpaša vieta viņa sirdī bija sportam, pašā centrā – viena no mūža mīlestībām – basketbols. Andris pats jaunības laikos bijis lielisks, daudzsoļošs basketbolists, arī vēlāk saglabāja nerimstošu interesi un reizē sistēmisku izpratni par sporta norisēm.

Andri Vilku interesēja viss, viņš spēja iedziļināties un uzklaustīt. Viņš bija stingrs, taču saprotošs, draudzīgs, bet ne čomisks. Viņš bija vienkāršs ikdienā, bet nepieciešamības gadījumā varēja demonstrēt arī smalkumu. Andris bija racionāls, konsekvents, drosmīgs, bet ne pārgalvīgs. Viņam nepatika birokrātija, un viņš centās priekšplānā izvirzīt jautājuma būtību, bet tajā pašā laikā nekad nenoliedza valsts pārvaldes darbinieku paveikto. Viņš dega par savu valsti, par itin visām Latvijas vietām, bet īpaša saikne bija ar savu dzimto vietu – ievērojamo strādniecisko Grīzīnkalnu.

Vieglas smiltis mūsu direktoram!

Latvijas Nacionālās bibliotēkas saime●

Latvijas Nacionālās bibliotēkas un visu mūsu bibliotēku stāvoklis brīžiem strauji mainīgajos politiskajos apstākļos, digitalizācijas procesi, pastiprināta grāmatniecības pētniecības veicināšana, personāla veidošana šo uzdevumu veikšanai – visi šie jautājumi bija direktora prioritāšu augsmaļā un ar tiešu viņa līdzdalību.

Būdam, iespējams, ilglaiīgākais iestādes vadītājs Latvijā, viņš tikās, iepazīna un sadarbojās ar ļoti lielu skaitu cilvēku. Viņš pazina un viņu pazina politiķi, aktieri, dziedātāji, uzņēmēji, sportisti, ierēdņi, zinātnieki. Andris ar sirsni vienmēr pieminēja savus senos draugus, skolas biedrus no 24. vi-

Avots: Diena

Datums: 28.02.2025

Dega par savu valsti

Trešdien, 26. februārī, mūžībā aizgājis ilggadējais Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors **Andris Vilks**.

Latvijas Nacionālās bibliotēkas saime raksta: "Katram mūžam pienāk gals. Tā dzīve ir iekārtota. Šoreiz kārta pienākusi mūsu draugam, kolēģim, bibliotēku darbiniekam, zinātniekam, erudītam kultūras un dzīves pazinējam, kompetentam sporta cienītājam, karstam Latvijas patriotam, krietnam vīram Andrim Vilkam."

Plašākā sabiedrībā pazīstams kā ilggadējais Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors, Andris Vilks visu savu profesionālo darba mūžu pavadīja vienā darbavietā. No 1989. līdz 2024. gadam viņš bija bibliotēkas direktors. "Bibliotēka bija viņa dzīve, lielais mērķis un, iespējams, sūtība. Lai gan Andrim bijusi vēlme arī zinātnē paveikt vairāk, tomēr privātās sarunās viņš atzina, ka neuzrakstītā disertācija palika Gaismas pils būvniecības orga-

LATVIJAS NACIONĀLĀS BIBLIOTĒKAS FOTO

Andris Vilks. 1957. gada 16. maijs – 2025. gada 27. februāris.

nizēšanas darbos. [...] Ir skaidrs, ka Gaismas pils ir Latvijas rota, taču Andris Vilks labi saprata, ka ēkai jābūt arī saturam. Latvijas Nacionālās bibliotēkas un visu mūsu bibliotēku

stāvoklis brīžiem strauji mainīgajos politiskajos apstākļos, digitalizācijas procesi, pastiprināta grāmatniecības pētniecības veicināšana, personāla veidošana šo uzdevumu

veikšanai – visi šie jautājumi bija direktora prioritāšu augšgalā un ar tiešu viņa līdzdalību.

Būdam, iespējams, ilglaicīgākais iestādes vadītājs Latvijā, viņš tikās, iepazīna un sadarbojās ar ļoti lielu skaitu cilvēku. Viņš pazina un viņu pazina politiķi, aktieri, dziedātāji, uzņēmēji, sportisti, ierēdņi, zinātnieki. [...] Andri Vilku intereseja viss, viņš spēja iedziļināties un uzklusēt. Viņš bija stingrs, taču saprotošs, draudzīgs, bet ne čomisks. Viņš bija vienkāršs ikdienā, bet nepieciešamības gadījumā varēja demonstrēt arī smalkumu. Andris bija racionāls, konsekvents, drosmīgs, bet ne pārgalvīgs. Viņam nepatika birokrātija, un viņš centās priekšplānā izvirzīt jautājuma būtību, bet vienlaikus nekad nenoliedza valsts pārvaldes darbinieku paveikto. Viņš dega par savu valsti, par itin visām Latvijas vietām, bet īpaša saikne bija ar savu dzimto vietu – ievērojamo strādniecisko Griziņkalnu. Vieglas smiltis mūsu direktoram." **LA**

Avots: Latvijas Avīze
Datums: 28.02.2025

Limbažu vidusskolas bibliotēka dāvanā saņem mēbeles

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība no uzņēmuma *Vastint Latvia* saņēma 80 mēbeļu vienību – galdu, skapju, plauktu, krēslu un klientu apkalpošanas letes – ziedošanu bibliotēkām. To vērtība ir vairāk nekā 31 000 eiro. Dāvinājumu saņēmusi arī Limbažu vidusskolas lasītava. Bibliotekāre Agnese Gintere priecājas par ieguvumu, atzīstot, ka vizuālās un funkcionālās pārvērtības novērtē ikviens apmeklētājs. Tas gan nezina vēlmi pēc remonta, kas koptēlu uzlabotu vēl vairāk. Ziedojums nonācis arī Dobelē, Gulbenē, Jelgavā, Preiļos un Sabilē, nomainot esošās mēbeles, papildinot ar trūkstošo vai iekārtojot jaunas telpas.

Avots: Auseklis
Datums: 26.02.2025

Izsmalcināti kultūras gardēži

IZBAUDĪT KULTŪRU

Ventspils Galvenās bibliotēkas pārraudzībā strādā sešas struktūrvienības – Pārventas bibliotēka, Mūzikas bibliotēka, Gāliņciema bibliotēka, Medicīnas bibliotēka Ventspils slimnīcā, bibliotēka Ventspils Augstskolā, ko apmeklē ne vien studenti un mācībspēki, bet arī vietējie iedzīvotāji, turklāt galvenajā ēkā jau 20 gadus integ-rēta arī bērnu bibliotēka. Ar katru gadu kopējais lasītāju skaits palielinoties, un 2024. gadā pilsētā bijuši 13 734 aktīvie bibliotēkas pakalpojumu lietotāji, kopumā

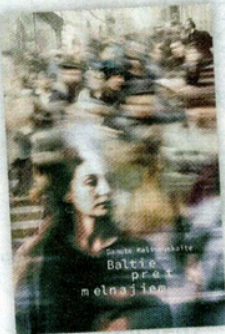
bibliotēkas apmeklētas 435 616 reizes. Īpašs prieks esot arī par pieaugušo bērnu un jauniešu lasītāju skaitu. Ventspils bibliotēkas direktore Astra Pumpura uzsver, ka varot viegli ievērot, cik ļoti lasītājus aicinot tieši renovētas un skaisti iekārtotas telpas – piemēram, brīnišķīgā Pārventas bibliotēka kopš uzcelšanas 2009. gadā un iegūstot balvu kā "Gada labākā Latvijas būve", kļuvusi par nozīmīgu pilsētas kultūras centru. Vēl reģiona galvenā bibliotēka metodiski vada 13 novadu bibliotēkas, kā arī sniedz konsultācijas pilsētas un novada skolu bibliotēkām.

PUBLICITĀTES FOTO

Ventspils bibliotēkas direktore Astra Pumpura.

GRĀMATAS. Stāvot rindā

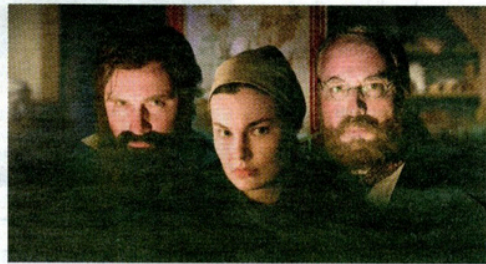

PUBLICITĀTES FOTO

Pārdomas rosināja Danutes Kalinauskaites grāmata "Baltie pret melnajiem".

Tikko izlasīju Silvijas Brices "Pikto sentimentu", ļoti patika! Savukārt atpūtai aizrauj Sāras Pīrsas trilleri, vēl mīļa skandināvu literatūra, uzrunāja somu rakstnieka Tommi Kinnunena romāns "Četrus ceļus krustojums". Interesējos arī par vēsturisko literatūru, nesen lasīju gan "Aušvicas tetovētāju", gan Rūtas Sepetis "Man tevi ir jānodod". Ļoti lepojamies, ka tulkotāja Dace Meiere tagad ir ventspilniece, ļoti uzrunāja viņas no lietuviešu valodas tulkotais Danutes Kalinauskaites romāns "Baltie pret melnajiem". Mūsu autore ir arī ventspilniece Džena Andersone, gaidu rindā, lai izlasītu viņas "Herbārijs ar leduspuķēm", kā arī Gundara Āboliņa tulkoto grāmatu "Ak, šī plaša, sasodītā plaša".

KINO. Mūsu saknes

PUBLICITĀTES FOTO

Kadrs no Māra Martinsona un Daiņa Īvāna vēsturiskās filmas "Zeme, kas dzied".

Salīdzinoši nesen redzēju Māra Martinsona un Daiņa Īvāna vēsturisko filmu "Zeme, kas dzied", mani filma ļoti uzrunāja, patika, un, kaut gan dzirdētas dažādas atsauksmes, tā tomēr būtu jānoskatās teju katram, jo Dziesmu svētki ir mūsu saknes. Nesen noskatījos arī Jura Kursieša "Cildenos", tā gan gluži nebija mana filma.

TEĀTRIS. Izlutināti ar izrādēm

JUSTĪNE GRINBERGA/PUBLICITĀTES FOTO

Skats no Liepājas teātra izrādē "Svešā āda".

Kā pedējas redzēju Nacionālā teātra izrādi "Heda Gablere. Atgriešanās", kā arī Liepājas teātra "Svešā āda", abas man ļoti patika. Ar ļoti lielu nepacietību tagad gaidu Jaunā Rīgas teātra viesizrādi "Melns piens". Ventspilī teātra ziņā gan esam ļoti izlutināti, uz mūsu fantastisko teātra namu "Jūras vārti" bieži brauc no Rīgas, Valmieras, Liepājas teātriem, varētu teikt, ka ventspilnieki kļuvuši par istiem teātra gardēžiem.

IZSTĀDES. Savējie

Ne vien kā bibliotēkas direktore varu uzsvert, ka mūsu bibliotēkās norisinās fantastiskas izstādes! Gan Gāliņciemā, gan Pārventas, gan galvenajā bibliotēkā bieži notiek mākslas izstādes, ilggadējā sadarbība ir arī ar dažādiem fotoklubiem. Nesen Pārventas bibliotēkā notika mākslinieces Dzintras Vilks gobelēnu izstāde, manijām, ka to skatīties brauca arī daudzi ridzinieki. Pašlaik Augstskolas bibliotēkā izstādīti ukraiņu bēgļu darbi "Neizsniegtie diplomanti" – par jauniešiem, kuri gājuši bojā un tāpēc nav pabeiguši augstskolas. Protams, bibliotēkās notiek arī literārās izstādes, tikšanās ar grāmatu autoriem un lasījumi. Pavisam nesen biju uz viduslaiku lasījumiem Ventspils muzejā, tur redzama skaista izstāde "Skunstnieki. Ventspils mākslas dzīves sākums XX gadsimta I pusē". Lepojamies arī ar ventspilnieka Jāņa Tidemaņa gleznām, kuras Ventspils muzejā iespējams apskatīt līdz pat oktobrim. Dažādas izstādes notiek arī Amatū mājā.

KONCERTI. Plašs piedāvājums

Nesen biju Rīgā, lai noskatītos "Queen" atdarinātāju – grupas "Killer Queen" – koncertu. Šeit, Ventspilī, piedāvājums ir milzīgs, bet laika nav daudz, visu nevar pagūt. Mani uzrunā gan klasiskā, gan estrādes mūzika. 2024. gada spilgti notikumi koncertzālē "Latvija" bijis Ivetas Apkalnas un akadēmiskā kora "Latvija" koncerts, vēl citi – Aleksandra Antonoņenko un kamerkora "Blagovest" koncerts, Gustava Mālera Otrās simfonijas atskaņojums ar kori "Latvija", "Pavasara koncerts" ar kori "Ventspils", 4. maija svētku koncerts, koncertzāles piecu gadu jubilejas koncerts ar Latvijas Radio kori un Ventspils kori, zviedru vokālās grupas "Solala" un kora "Venda" koncertprogramma "Dziedam kopā", "Sarunas bez vārdiem" – Latvijas Radio koris un dejotāja Lilija Lipora, Mārtiņa Brauna "Daugava" ar kori "Ventspils", 18. novembra koncerts ar Valtu Pūci un koriem "Nošu planētas" un "Venda", senās mūzikas ansambļa "Vox luminis" koncerts.

PUBLICITĀTES FOTO

Jauktā kora "Ventspils" balsis skan tālu.

KULTŪRAS NOTIKUMS VASARĀ Pasaules līmeņa mākslinieki

Ļoti lepojamies ar pilsētas koncertzāli "Latvija", tā dod iespēju satikt pasaules līmeņa mākslniekus, un esmu jau nopirkusi biļeti uz Elinas Garančas koncertu 27. jūlijā. Droši vien visā valstī izskanēs arī Ventspils bigbends, kā arī jauktā kamerkora "Ventspils" balsis. Vislielākais prieks ir par nesen saņemto Kormūzikas balvu – "Par gada kultūrvietu ārpus Rīgas" nosaukta Ventspils koncertzāle "Latvija". Kā pamatojumi žūrija, tā ir nozīmīga kultūrvietā, kas izceļas ar lielisku akustiku, tehniskām iespējām un atbalstu daudziem kormūzikas notikumiem.

DIĀNA JANCE

Rosība grāmatu krātuvē

Valmieras integrētajā bibliotēkā mudina grāmatas par savu labu draugu izvēlēties kā lielus, tā mazus.

Ilze Kalniņa

Bērniem izsludināts tradicionālais konkurss «Mana grāmatu karaliene 2024», bet pieaugušo lasītāju veikums ierakstīts statistikā.

Un statistika ir interesanta, jo pērnā gada čaklākā bibliotēkas apmeklētāja esot izlasījusi 122 grāmatas. Ja rēķināšana neviļ, tad cilvēks trīs dienās ticis galā ar katru sevi interesējošo darbu.

Bibliotēka ik mēnesi, ik nedēļu un droši vien pat ik dienu atrod interesanto, ar ko piesaistīt līdzcilvēku, lasītāju vai potenciālo lasītāju uzmanību.

14. februārī, kad visā pasaulē atzīmēja Valentīna dienu, bibliotēkā tika atvērta izstāde «Mīlēt un būt mīlētam». Izstādē izvietotas bibliotēkas krājumā pieejamās daiļliteratūras un nozaru literatūras grāmatas par mīlestības tēmu. Bibliotēkā informē, ka tās romantikas plauktos var atrast ap 800 grāmatu, kas pērnajā gadā ieinteresējušas vairāk nekā 2700 lasītājus. Lasītākā grāmata šajā žanrā bijusi Dēlijas Ouensas «Kur vēži dzied».

Raksta iepriekšējā rindkopa vairāk veltīta pieaugušajiem un jauniešiem, taču Valmieras integrētajā bibliotēkā katru dienu un nedēļas nogalēs notiek arī pasākumi, kas adresēti tieši bērniem, ģimenēm ar bērniem, pusaudžiem, kuri ir aktīvi lasītāji vai arī lasīšanu labprātāk izvēlas elektroniskajā formātā.

Turpinās bibliotēkā iemīļotais pasākums, kad bērni lasa kopā ar četrcikājo draugu. Pagājušajā nedēļā Trikātas pamatskolas pirmsskolas grupiņas «Lūsēni» bērni no Brenguļiem bija atsteigušies uz Valmieru, lai iepazītu lielo pilsetas bibliotēku, īpaši tās Bērnu apkalpošanas nodaļu, un to darīja kopā ar grupiņas skolotāju Vēsnu, kā arī bibliotekāri Līgu Bujani un asti luncinošo interesanto gidu sunīti Cunami.

Bet sestdien Bērnu apkalpošanas nodaļā notika kārtējais un daudzus interesējošais ģimeņu rīts, un šoreiz interesanta ne tikai bērniem, bet arī viņu vecākiem tēma – «Kāda ir Tava drošības salīņa?», tiekoties ar Zemessardzes 2. Vidzemes brigādes 25. kaujas atbalsta bataljona kaprāli Kristapu Selionovu. Pasākuma laikā bija iespēja iepazīties ar karavīra individuālo ekipējumu, uzzināt par karavīra ikdienu dienestā. Kristaps stāstīja, ka visiem noteikti nav jāklūst par karavīriem, jo tam jābūt aicinājumam, tāpēc, ja kāds vēlas būt bibliotekārs, tad jāmacās šis darbiņš, ja zobārsts, tad jāskolojas citādi. Tāpat bērni uzzināja, ka Kristapam ir mīļa grāmata, multfilma, ka karavīra mugursomā ir ne tikai cīņai vajadzīgais, bet arī medikamenti, pārtikas paka un enerģijas avoti, piemēram, tumšā šokolāde, ar kuru tika cienāti arī ģimenes rītā kopā sanākušie.

Par notikumiem, kuros joprojām var iesaistīties, kas vēl priekšā?

«Klāt tradicionālais Valmieras bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas konkurss «Mana grāmatu karaliene 2024», informē bibliotēkā, tajā aicina lasītājus atskatīties uz aizgājušajā gadā izlasītajām grāmatām un izvēlēties vienu – mīļāko, aizraujošāko un spilgtā atmiņā paliekošo, tādu, kas radījusi vēlēšanos par to pastāstīt citiem.

«Par izvēlēto grāmatu jāizveido radoša atsauksme brīvi izvēlēta tehnikā. Konkurss tiks pieņemti rakstūti, zīmēti, veidoti, līmēti, fotografēti un citās tehnikās veidoti darbi. Darbus līdz 5. aprīlim aicinām iesniegt klātienē,» informē Bērnu apkalpošanas nodaļas bibliotekāri.

Darbus vērtēs Valmieras integrētās bibliotēkas žūrijas komisija, izvēloties radošāko darbu autoru, savukārt 2024. gada «Grāmatu karalieni» noteiks lasītāji un bibliotēkas apmeklētāji, balsojot par grāmatām, kuras konkursa dalīb-

SESTDIENAS RĪTĀ bibliotēkā ar bērniem un viņu vecākiem sarunājās Zemessardzes 2. Vidzemes brigādes 25. kaujas atbalsta bataljona kaprālis Kristaps Selionovs.

IEPAZĪT TUVĀK lielo bibliotēku un pabūt starp tūkstošiem grāmatu – šo iespēju izmanto skolēni un bērnudārza bērni. Šoreiz kopā ar pašu interesantāko gidu – sunīti Cunami – Valmieras bibliotēku tuvāk aplūkoja Trikātas pamatskolas pirmsskolas grupiņas audzēkņi. Foto no bibliotēkas arhīva

nieki izvīrējuši šim titulam. Noslēgumā tiks godināti konkursa dalībnieki un kronēta 2024. gada «Grāmatu karaliene». Un šis konkurss jau notiek 34. reizi.

Bet citā konkursā līdz 11. martam aicināti iesaistīties Latvijas skolu jaunieši, 7. līdz 9. klašu audzēkņi, kuri lasa, un lasa krietni daudz, izmantojot tehnoloģijas.

«Konkursa ietvaros jaunieši 7.-9. klašu grupā, komandās kopā ar skolotājiem, tiek aicināti veidot īsus video par valsts atbalstīto bezmaksas e-grāmatu platformu 3td.lv (<https://www.3td.lv>). Tāpat konkursa ietvaros komandām ir iespēja sadarboties vai nu ar skolas, vai ar pašvaldības publisko bibliotēku,» teikts konkursa nolikumā,

citiem atgādinot, ka «3td E-grāmatu bibliotēka» ir pakalpojums, kas reģistrētajiem pašvaldību publisko bibliotēku lietotājiem piedāvā bez maksas lasīt e-grāmatas tiešsaistē mobilajā ierīcē vai datorā. Šī konkursa labākajiem dalībniekiem paredzētas arī balvas – piecas labākās komandas saņems organizatoru suvenīrbalvas un grāmatas, savukārt vienai komandai ir iespēja dāvanā saņemt ieejas kartes Ventspils Zinātnes centrā VIZIUM.

Par Valmieras integrētajā bibliotēkā pieejamām e-grāmatām var izlasīt mūsu bibliotēkas mājaslapā un arī sociālo saziņu vietnēs, kā arī apmeklēt bibliotēku un vajadzīgo jautāt zinošiem bibliotekāriem.

Meklē jaunu Valkas novada Centrālās bibliotēkas vadītāju

Vēl līdz trešdienai, 5. martam, Valkas novada pašvaldība aicina pieteikties pretendētus izsludinātajam konkursam uz novada Centrālās bibliotēkas vadītāja amatu. Līdzšinējā vadītāja Līga Tetere pirmdien, 3. martā, sāks veikt Valkas novada Kultūras pārvaldes vadītājas amata pienākumus.

Lai pieteiktos šim amatam, pretendentiem tiek izvirzīta virkne prasību: augstākā akadēmiskā, augstākā profesionālā vai vidējā speciālā izglītība bibliotēku darba jomā; pieredze cilvēkresursu vadīšanā, budžeta plānošanas un izpildes kontrolē; vēlama pieredze bibliotēku darbā; prasme analizēt situāciju un rīcības sekas, atrast piemērotāko risinājumu; labas vadības, komunikācijas, sadarbības un digitālās prasmes; interese un vēlme aktīvi darboties bib-

liotēkas jomā; prasme strādāt ar elektroniskajām dokumentu vadības sistēmām; valsts valodas prasme augstākajā līmenī un B kategorijas autovadītāja apliecība.

Vietvara jaunajam vadītājam sola stabilu atalgojumu 1250 eiro (pirms nodokļu nomaksas) un apmaksātu papildatvaļinājumu. Algu kalkulatorā aprēķinot algu, pieņemot, ka nodokļu maksātājam netiek piemēroti atvieglojumi par apgādājamiem (bērniem un dzīvesbiedru), katru mēnesi jaunais vadītājs algas dienā saņems uz rokas nedaudz vairāk par 963 eiro.

Novada Centrālās bibliotēkas struktūrā ir Pieaugušo literatūras nodaļa, Bērnu literatūras nodaļa, Katalogizācijas un automatizācijas nodaļa, kā arī Kārķu, Ērgemes, Valkas pagasta Sēļu, Vijciema un Zvārtavas pagasta bibliotēkas.

Novada pašvaldība konkursa sl-

udinājumā ir noteikusi 11 galvenos darba pamatpienākumus, piemēram, plānot bibliotēkas attīstības stratēģiju, sastādīt ikgadējo darba plānu; organizēt un vadīt Valkas reģiona publisko bibliotēku metodiski konsultatīvo darbu, organizēt kvalifikācijas celšanas pasākumus; plānot, organizēt un kontrolēt bibliotēkas darbinieku darbu; izstrādāt bibliotēkas ikgadējo budžeta projektu, veikt tā kontroli; īstenot bibliotēkas darbu, pamatojoties uz vietējās kopienas vajadzībām; Bibliotēku likuma noteiktā kārtībā atbildēt par bibliotēkas akreditāciju; izstrādāt ar bibliotēkas attīstību saistītus projektus; slēgt saimnieciskus līgumus par pakalpojumiem un preču iegādi bibliotēkas darbības nodrošināšanai un organizēt bibliotēkas dokumentu uzskaiti, saglabāšanu un nodošanu arhīvam.☒

— Inga Karpova

Avots: Ziemeļlatvija
Datums: 28.02.2025

Kultūras nama foajē iekārtoto bibliotēku

DAIVA OZOLIŅA bibliotēku iekārtojusi tā, lai ērti būtu katram lasītājam. Saldus pagasta reģistrēti gandrīz 600.

RADOŠS VAKARS BIBLIOTĒKĀ. Jaunatnes darba koordinatore rosināta, ar tekstila krāsām oriģinālu iepirkumu maišrīca dizainu radā Paula Baltiņa (no labās), Dārta Viktorija Samsone un Elīsa Odrīja Samsone.

IEVA VILMANE

Pirms mēneša Saldus pagasta bibliotēku pārcēla no ēkas trešā stāva uz pirmo, uz Druvas kultūras nama foajē. Lasītāju skaita pieaugums liecina, ka lēmums bijis pareizs.

Bibliotekāre Daiva Ozoliņa atceras: aptuveni pirms gada izskanēja pirmās runas par pārcelšanos, jo publiska iestāde, turklāt pagastā vienīgais norēķinu punkts, kurā samaksāt par valsts un pašvaldības pakalpojumiem nedrīkstētu palikt ēkas augšstāvā. Lai jaunās telpas bibliotēkai būtu gana plašas, daļu kultūras nama foajē apvienoja ar

divām dienas centra telpām. Bibliotekāre uz aci rēķina, ka jaunā mājvieta aptuveni par trešdaļu mazāka, toties ir iespēja izstādēm un pasākumiem izmantot pārējo foajē un kultūras nama zāli.

Daiva Ozoliņa atzīst, ka jūrgi nebija viegli, taču rezultāts apmierina — bibliotēka lietotājiem ir praktiska, bet viņai ļoti pārskatāma. Vēl viens

labums — ir izveidēts viss 11 000 grāmatu krājums, no plauktiem izņemti nolietoti, reti lasīti un morāli novecojuši izdevumi. Krājumu pārnesa vairāki palīgi, taču pārskatīšanā lielāko darbu padarīja viņas kolēģe Aija Mežiņa. Saldus novada bibliotēkas Informācijas resursu attīstības nodaļas vadītāja.

Pirmajā mēnesī, kopš bibliotēka atrodas jaunajā vietā, reģistrēts gandrīz 10 jaunu lietotāju — ievērojams cieniņš skaits. Daiva Ozoliņa priecājas, ka tagad pie plauktiem tiek arī tie lasītāji, kam vecuma, veselības vai zīdaiņu dēļ trešais stāvs bija nesasniedzams. Agrāk bibliotekāre viņiem grāmatas

pieņēma klāt, bet tagad katrs pats var pietīt pie plauktiem un izvēlēties pēc interesēm vai noskanojuma. "Man teikuši, ka vakaros bibliotēkas logi tik gaiši un skaisti, ka rodas vilinājums ienākt," bibliotekāre gandarīta.

Trešdienas vakarā bibliotēkā satiku Klīntu Liekniņu, jaunatnes darba koordinatori Saldus pagastā. Viņa reizi mēnesī bibliotēkā sarīko radošu vai izziņošu tikšanos, šoreiz interesenti ar tekstilām paredzētiem flomāsteriem apzīmēja auduma maisiņus. Klīnta Liekniņa stāstīja, ka bibliotēka ir piemērota dažāda rakstura nodarbībām, turklāt viņa ar bibliotekāri saprotas no pus-

vārda, tāpēc mēdz likt galvas kopā un izdomāt ko neparastu, piemēram, nakts pasākumu bibliotēkā.

"Saldus pagasta bērniem un jauniešiem ir daudz iespēju — piedāvā gan skola, gan kultūras nams, arī bibliotēka, Saldus atrodas pavisam tuvu. Mans mērķis ir viņiem parādīt iespējas Saldus Bērnu un jaunatnes centrā, aizvest līdz pasākumiem, kuros ir vienlaudži no citiem pagastiem. Esam devušies pārgājienos, gatavojusi ēst, izrunājuši jauniešiem svarīgas tēmas, aprīli ar citīgākajiem nodarbību apmeklētājiem brauksim ekskursijā," jaunatnes darba speciāliste atklāja, kādas nodarbības piedāvā.☒

Avots: Saldus Zeme
Datums: 21.02.2025

Šarlotes skola mazajiem Madonas novada bibliotēkā

INESE ELSIŅA

Madonas novada bibliotēkas bērnu literatūras nodaļā ir plašs un saturiski daudzveidīgs grāmatu krājums gan mazuļiem, gan pirmsskolas vecuma bērniem.

Grāmatas, protams, palīdz iepazīt pasauli, attīsta iztēli un

valodu. Tās ir neaizstājamas, lai bērni augtu gudri un zinātkāri. Tā kā bibliotēka ir vieta, kas paver vārtus uz krāšņo grāmatu pasauli un aicina aizraujošā ceļojumā, Madonas novada bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļas darbinieces ir izstrādājušas īpašu lasīšanas veicināšanas programmu četr-

gadīgiem bērniem un vecākiem "Lelles Šarlotes skola mazajiem". Kurss plānots četrās nodarbībās: "Kas ir bibliotēka un kur dzīvo grāmatas?"; "Tik dažādās grāmatas"; "Klausī, stāstišu tev pasaku!" un "Izlaidums!".

Pirmā tikšanās jau noritēja 22. februārī, savukārt sestdien,

1. martā, pulksten 10.30 plānota "Lelles Šarlotes skolas mazajiem" 2. nodarbība "Tik dažādās grāmatas".

— Visi kopā izpētīsim, cik dažādas, cik neparastas un skaistas var būt grāmatas. Un, protams, tās varēs arī paņemt uz mājām! — komentē organizatori.

Avots: Stars

Datums: 28.02.2025

Ērgemes bibliotēkā svinēs valodnieces Elgas Kagaines 95. dzimšanas dienu

Piektdien, 28. martā plkst. 14.00 Ērgemes bibliotēkā par godu "Ērgemes izloksnes vārdnīcas" autorei Elgai Kagainei 95. dzimšanas dienai notiks piemiņas pasākums ar dziesmu draugu kopas "Nāburgi" un Ērgemes izloksnes lietpratējas un popularizētājas Rūtas Lūses piedalīšanos.

Elgas Kagaines darbs ir nozīmīgs ikvienam Ērgemes un tās apkāmes iedzīvotājam pat tad, ja viņi to neapzinās. Ērgemes izloksnes vārdi ir iesakņojušies ērgemiešu valodas lietojumā tik organiski, ka to izmantošana ir pašsaprotama un dabiska. Tāpēc E. Kagaines jubilejas mēnesī, sadarbojoties Ērgemes bibliotēkai, Turnas tautas namam un Valkas bibliotēkai, top pasākumu programma – Elgas Kagaines godināšanas pasākums, izziņoša viktorīna par izloksni, maršruts "Izloksnes taka", kas caurvīs zīmīgas vietas Ērgemē, novadpētniecības izstāde "Ērgemes izloksnes vārdnīcu lapojot. Elgai Kagainei - 95" un tās noslēguma pasākums Valkā.

Elga Kagaine, absolvējot Latvijas Valsts universitāti, aktīvi iesaistījies apvidvārdu pētīšanā. Viņas radinieki dzīvojuši Ērgemē, tāpēc šīs vietas izloksnes pētīšana ir bijusi vistuvākā. Vairāku gadu garumā sarunās ar vietējiem iedzīvotājiem viņa pierakstījusi dažādu paaudžu stāstus, no tiem izlobot vietējā runasveida īpašo skanējumu. E. Kagaines precizitātes, mērķtiecības un neatlaidības rezultātā sastādīti trīs "Ērgemes izloksnes vārdnīca" sējumi.

Aicinām uz pasākumu ikvienu interesentu, kuram Ērgemes izloksnes pētniecība un Elgas Kagaines ieguldītais darbs ir nozīmīgs vai interesi raisošs. Būs skaisti, vērtīgi un skanīgi!

Teksts: Ance Andrējeva-Empele, Baiba Karpova, Līga Tetere

Avots: Valkas Novada Vēstis

Datums: 26.02.2025

Izskanējais sarīkojums “Gada balva kultūrā 2024”

INESE ELSIŅA

(Turpinājums no 1. lappuses)

No savas puses piebildešu, ka Ļaudonā dzimušajam izcilajam diriģentam Teodoram Reiteram pērn apritēja 140, bet 80 gadi – kopš Rīgas Vecajā Sv. Ģertrūdes baznīcā pirmo reizi izskanēja Ļaudonā dzimušā dzejnieka Andreja Egliša un Lūcijas Garūtas kantāte “Dievs, Tava zeme deg!” – satricinoši dramatisks mākslas darbs, kas dzimis sarežģītā laikā, kad Latvija atradās hitleriešu okupācijā, bet no austrumiem jau draudīgi tuvojās sarkanarmija.

– Esam apbrīnojami stipra un siksta tauta savā latvisumā, – klātesošos uzrunāja pašvaldības pārstāvis Zigfrīds Gora. – Lai kādi laiki un varas, ne vācu, ne zviedru, ne krievu, ne poļu, ne padomju vara, ne kari, notikumi un apstākļi nav mazinājuši vēlmi latviešiem dziedāt savas dziesmas, dejot savas dejas, lasīt latviešu grāmatas, milēt un spēlēt teātri – dzīvot latviski. Latvijas valsts balstās kultūrā, mūsu kultūras kodi ir izveidojuši latviešu tautu. Esam bagāti ar cilvēkiem, kas mīl mūsu valsti un kultūru.

Tika minēts, ka Madonas novadā 19 kultūras namos darbojas vairāk nekā 130 amatiermākslas kolektīvi, novadā darbojas bibliotēkas, muzeji, mums ir savi rakstnieki un dzejnieki. Ar kļusuma brīdi tika pieminēta nesen mūžībā aizsauktā skolotāja un rakstniece Ilze Indrāne. Balvu par mūža ieguldījumu pašvaldības pārstāvis pasniedza izcilībai Eiropas un plašākā mērogā – māksliniekam Imantam Vecozolam.

Līdzās pavadošajai grupai sarīkojumu muzikāli krāšņoja skaistās balsis – Sintijas Paegles – dziedājums. Izsaucot un godinot nominētos, balvas turpinājumā saņēma vēl daudzi tās pelnījušie kultūras ļaudis. Sarīkojuma noslēgumā novada domes priekšsēdētājs Agris Lungevičs apliecināja, ka nākamgad tradīcija tiks turpināta un “Gada balvu kultūrā 2025” izvirzītie saņems pasākumā, kas noritēs Madonas kultūras namā: – Ļoti stipra ir mūsu novada kultūras saime. Ar lielu dažādību šīs jomas izpaušmēs, bet ar stipru personību klātbūtni, kas visam ir pamatā.

Lauma Pētersone.

Antra Diča-Milne.

Zane Grinvalde.

Ilzei Krauklei balvu pasniedza mājastēvs – Ļaudonas pagasta pārvaldes vadītājs Artūrs Portnovs.

Laura Veckalniņa.

AGRA VECKALNIŅA foto

“Gada balva kultūrā 2024”

Mūža ieguldījums

Imants Vecozols – par nozīmīgu māksliniecisko darbību mūža garumā un Madonas novada vārda ierakstīšanu mākslas un kultūras vēsturē

Gada notikums dejā

Koncertvēltījums Andrim Ezeriņam “Dzivoju, dancoju mūžu” (mākslinieciskā vadītāja Rudite Jurciņa; virsvadītāji Rudite Jurciņa, Maija Rijniece, Laila Ozoliņa, režisore Inga Cipe) – par nozīmīgu ieguldījumu latviešu kultūras mantojuma saglabāšanā un nodošanu nākamajām paaudzēm, izceļot horeogrāfa Andra Ezeriņa radīto deju daudzveidību un žanrisko bagātību.

Gada notikums mūzikā

Koncerts “Dziesmu avoti” (Haralda Medņa Dziesmusvētku skola, Madonas Bērnu un jauniešu centrs, Ivars Mailītis, Aira Birziņa, Solvita Seržāne, Oskars Jeske) – par nozīmīgu ieguldījumu kultūrvēstures izpētē, bērnu un jauniešu iedvesmošanu, iesaistīšanu kordziedāšanas kustībā un

lokālpatriotisma audzināšanu.

Gada cilvēks bibliotēku nozarē

Agita Opincāne – par nesavtīgu darbu Jumurdas pagasta bibliotēkā, pagasta kultūras dzīves dažādošanu, latviešu tautas tradīciju kopšanu un popularizēšanu.

Laura Veckalniņa – par spilgtu, inovatīvu ieguldījumu Digitēkas izveidē Madonas novada bibliotēkā, radot unikālu iespēju izziņāt novada kultūrvēsturi, izglītoties un saturīgi pavadīt brīvo laiku ar digitālo tehnoloģiju palīdzību.

Gada cilvēks mākslā

Zane Beģe-Begge – par nozīmīgu ieguldījumu mākslā un kultūrizglītībā gan vietējā, gan starptautiskā mērogā.

Gada cilvēks muzeju nozarē

Zane Grinvalde – par pasākumu cikla “Muzejs. Vide. Sabiedrība” un “Madonas novadpētniecības un mākslas muzejam 80. pasākumu programmas sabiedrības izpratnes veicināšanai par muzeja lomu sabiedrībā” īstenošanu.

Gada debija

Ērgļu saietā nama Leļļu teātris – par inovatīvu risinājumu leļļu

veidošanas mākslā, Leļļu teātra izveidošanu Ērgļos, radoša, izglītojoša un izziņojoša satura radīšanu dažādu paaudžu auditorijai.

Gada kultūras darbinieks

Lauma Pētersone – par radošu, aizrautīgu un prasmīgu darbu Madonas novada kultūras centrā un Madonas pilsētas kultūras piedāvājuma dažādošanā.

Gada amatiermākslas kolektīva vadītājs, kolektīvs

Ilze Kraukle – Lubānas amatierteātra “Priekšspēle” un Lubānas lietišķā teātra grupas vadītāja – par nozīmīgu ieguldījumu amatierteātru darbības nodrošināšanā un dažādošanā, lietišķā teātra attīstībā un prasmi sadarboties ar dažāda vecuma auditoriju. Par sasniegumiem Latvijas amatierteātru iestudējumu skates “Gada izrāde” finālā.

Vēsturiskās atmiņas saglabāšana

Antra Diča-Milne – par nozīmīgu ieguldījumu Madonas novada kultūras mantojuma dokumentēšanā, radošu darbu multimediju un kino režijas nozarē.

Gada balva kultūrā 2024 vēl piešķirta:

- bibliotēku nozarē – Kuldīgas galvenās bibliotēkas krājuma pārvaldības nodaļas vadītājai **Initai Fogelei**;
- vizuālajā mākslā – māksliniecei **Kristīnei Abikai** par izstādi *Dārzkopja gads*,
- par *Gada lielformāta pasākumu atzīts* **6. Starptautiskais burdona festivāls**.

Darba jubilejās godinātas: (no kreisās) Kuldīgas galvenās bibliotēkas darbinieces **Iveta Okmane** un **Zane Latkovska**, Kabiles kultūras nama tehniskā darbiniece **Marija Vačiļa** un Tautas lietišķās mākslas studijas *Varavīksne* vadītāja **Daiga Jansone**. Daži darba jubilāri nebija ieradušies: Kuldīgas kultūras centra izpilddirektors **Andris Grīnvalds**, Kurmāles bibliotēkas vadītāja **Žanna Rosinska** un Turlavas bibliotēkas vadītāja **Sandra Brantevica**.

Avots: Kurzemnieks

Datums: 28.02.2025